

EL MICALET GALÀCTIC

La Ilíada

Homer

Adaptació de J. Cortés – Dibuixos d'E. Solbes

Diu la llegenda que tres deesses de l'Olimp, Hera, Atena i Afrodita, es barallaren per decidir quina d'elles era la més bella. Aleshores, Zeus, l'omnipotent, va triar Paris, fill del rei de Troia, perquè en fera l'elecció. Paris va escollir Afrodita, i la deessa, agraïda, va prometre que li lliuraria la dona més bella del món.

Així, en un viatge a Grècia i amb l'ajuda d'Afrodita, Paris va seduir Helena, esposa de Menelau, rei d'Esparta, i se la va endur a Troia. Ultratjat en el seu honor, Menelau va demanar al seu germà Agamèmnon, cabdill de tots els exèrcits de Grècia, que comandara una guerra contra els troians per tal de rescatar la seua esposa.

I així fou com va començar el famós setge de Troia, en una guerra que s'allargaria durant anys sense que ni grecs ni troians n'albiraren el final.

I

El sacerdot d'Apol·lo

Pujava cap a l'Olimp la divina Aurora de dits rosats per tal d'anunciar un nou dia als déus quan, després d'aturar en un pujol el carro que conduïa, el vell Crises albirà per fi els murs inexpugnables de la ciutat de Troia. El vell, sacerdot del déu Apol·lo, havia recorregut un llarg camí per recobrar un botí de guerra: la seua filla, Criseida, captiva de l'exèrcit grec des que aquest havia travessat els mars des de l'Argòlida per conquerir Troia i restablir l'honor de Menelau, rei d'Esparta, l'esposa del qual era en poder dels troians. El sacerdot d'Apol·lo restà admirat quan, amb les primeres clarors del dia, va veure la magnificència de l'expedició grega que ocupava la costa. Més de mil vaixells ancorats a la mar es perdien de vista cap

a l'horitzó. Davant de les seues proes, a terra ferma, els campaments militars començaven a deixondir-se i a preparar-se per a nous combats contra els troians. Ben a prop, en la vasta planura cosida de turons i muntanyoles que separaven els murs de Troia de l'assentament invasor, el sacerdot pogué veure també el que, sens dubte, s'havia erigit en camp de batalla dels dos exèrcits. Allà, partida en la llunyania per l'impetuós riu Escamandre, la planura mostrava l'espectacle aterridor de les lluites més aferrissades. Escuts, espases, llances, carros desballestats, gamberes i llòrigues ennegrides de sang.

Aclaparat per aquella visió de lluita i mort, el sacerdot reprengué el camí cap a la costa amb els ulls posats en les tendes innombrables a prop de les quals rompien les ones escumoses de la mar. En alguna d'elles, pensà, es devia trobar, captiva, la seua filla.

Mentrestant, als campaments grecs, els guerrers, arrossegant cansament i fàstic, es preparaven per a un nou dia de batalla. Rentaven armes, comprovaven la solidesa dels escuts, lligaven els cavalls als carros... A la seua tenda magnífica, Agamèmnon, cabdill de l'expedició, camejava amunt i avall, pensarós i preocupat pel desànim de les tropes. Entre elles corria el rumor que mai aconseguirien conquerir Troia i, a més, molts soldats pregaven pel retorn a la pàtria. De sobte Menelau entrà en la tenda. L'estat de desassossec del seu germà no li passà per alt.

–Poderós Agamèmnon –li digué–, et trobe sol i consirós mentre la divina Aurora anuncia el retorn a les armes.

Agamèmnon li replicà:

–Això mateix és el que em preocupa, una nova batalla. I també aquesta guerra que, després d’anys de lluita, no ens duu enlloc. Els homes ho saben. I tu i jo en som els responsables.

–Això no és cert, germà meu –respongué indignat Menelau–. El responsable és el fill de Príam, Paris. Ell va raptar Helena, la meua esposa. Ell ultratjà el meu honor.

El cabdill sospirà.

–I per restablir el teu honor em demaneres que comandara aquesta expedició contra Troia. Però, què hem aconseguit realment? Mentre navegàvem cap ací assolàrem costes, pobles sencers, i els vaixells són plens de botins i de belles esclaves. Tanmateix, l’objectiu de l’expedició no s’ha acomplit. Helena encara és en poder de Troia. I Troia, resisteix.

–Els seus exèrcits i aliats són poderosos.

Agamèmnon va fer un gest d’assentiment.

–És veritat –digué–, però de vegades crec que no és aquesta la causa de tants anys de lluita.

–Què vols dir?

–No res, però em fa la sensació que els vertaders responsables d’aquesta guerra sense trellat són els mateixos déus. Ells, que als seus palaus divins juguen amb nosaltres com si fórem titelles.

Un sobtat rebombori fora de la tenda tallà la conversa entre germans. Tots dos eixiren. A un tir de fletxa colles de guerrers s'acostaven al carro del vell Crises. El vell duia una corona de llorer al cap i, per aquest distintiu, tots endevinaren que es tractava d'un sacerdot del déu Apol·lo.

—Fills de Zeus! —els digué el sacerdot—. Que els déus de l'Olimp us ajuden a conquerir Troia i us guien en el retorn a la vostra pàtria. Em diuen Crises, i quan desembarcàreu a Crisa, la meua terra, us emportàreu la filla que tinc, Criseida. Us pregue que me la torneu a canvi d'uns bons regals que us porte. Així complireu els desitjos d'Apol·lo, el déu magnànim que dispara fletxes implacables.

Les primeres veus dels soldats es van veure tallades pel rugit d'Agamèmnon, que ja hi arribava fet una fúria.

—Maleït vell! —li engegà, al sacerdot—. Fora d'ací! Si et torne a veure prop de les nostres naus, ni el teu déu maldestre et podrà salvar d'una bona. La teua filla Criseida és un botí de guerra. Em pertany a mi, a Agamèmnon, cabdill de totes les tropes que veus, i pots estar segur que envellirà al meu palau d'Argos i es deixarà les mans treballant en el teler. Vinga, fora!

Apesarat, el sacerdot s'adonà que la mirada encesa d'Agamèmnon cremava qualsevol esperança de recobrar la seua filla captiva. De manera que, capbaix, va fer mitja volta amb el carro i s'allunyà en silenci. Poc

després, quan ja ningú no el podia veure ni escoltar, mirà al cel i amb els braços en alt, exclamà:

–Apol·lo, escolta el meu clam! Sóc sacerdot i servidor teu, i els grecs ens han ofés com mai hauria pogut imaginar. De tu han dit que ets maldestre, i jo, per voler recuperar la filla, tan sols he rebut insults i amenaces. Per això et pregue que els castigues amb el teu arc de plata que llança fletxes mortals.

El clam del sacerdot no tardà a arribar als estatges de l'Olimp. El déu Apol·lo se'n va fer ressò de seguida. Tot d'una, quan es va assabentar que als campaments grecs que assetjaven Troia l'havien anomenat maldestre, va sentir com se li encenia la sang i, sense dubtar-ho, va enxampar l'arc i el carcaix i hi va baixar com un llamp. Aleshores s'aponà en unes pedres, lluny de les naus, i armà l'arc.

–De manera que maldestre, eh? –remugà, enfurismat–. Doncs, ara veurem la destresa que tinc.